

Εγρήγορση και σταθερότητα στην πίστη (Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης, Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Αδελφοί, Αग्रυπνεείτε! Μένετε στέρεοι στην πίστη! Να είστε γενναίοι και δυνατοί! Όλες τις πράξεις σας να τις εμπνέει η αγάπη. Έχω να σας ζητήσω κάτι, αδερφοί: Γνωρίζετε την οικογένεια του Στεφανά, που τα μέλη της υπήρξαν ο πρώτος καρπός του κηρύγματος στην Αχαία, κι αφιέρωσαν τον εαυτό τους στην υπηρεσία των πιστών. Γι' αυτό κι εσείς πρέπει να ακούτε τέτοιους ανθρώπους καθώς και όποιον εργάζεται και κοπιάζει μαζί τους. Είμαι πολύ χαρούμενος από την παρουσία κοντά μου του Στεφανά, του Φουρτουνάτου και του Αχαικού, γιατί αυτοί αναπλήρωσαν το κενό της απουσίας σας. Μου ξεκούρασαν την ψυχή, όπως και τη δική σας. Σε

τέτοιους ανθρώπους οφείλετε αναγνώριση.

Σας στέλνουν χαιρετισμούς οι εκκλησίες της Ασίας. Πολλούς χριστιανικούς χαιρετισμούς σας στέλνουν ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα και όλη η εκκλησία που συναθροίζεται σπίτι τους. Σας στέλνουν χαιρετισμούς όλοι οι αδερφοί. Χαιρετήστε ο ένας τον άλλο με αδερφικό φίλημα.

Ο χαιρετισμός αυτός γράφεται από μένα τον Παύλο με το ίδιο μου το χέρι. Όποιος δεν αγαπάει τον Κύριο Ιησού Χριστό ας είναι χωρισμένος από το σώμα της εκκλησίας. Μαράνα θα -ο Κύριος έρχεται! Η χάρη του Κυρίου Ιησού να είναι μαζί σας. Στο όνομα του Ιησού Χριστού που μας ενώνει, η αγάπη μου είναι μαζί με όλους σας. Αμήν» (Α΄ Κορ.16,13-24).

Η Α΄ προς Κορινθίους επιστολή του Απ. Παύλου, γραμμένη από την Έφεσσο της Μ. Ασίας το έτος 55 μ.Χ., περιέχει ένα μεγάλο αριθμό θεμάτων, τα οποία είναι κυρίως απαντήσεις του Αποστόλου σε ερωτήματα που του έθεταν οι χριστιανοί της Κορίνθου. Εάν ακόμη και σήμερα υπάρχουν ερωτήματα των χριστιανών που σχετίζονται με την πίστη και την καθημερινή πράξη, πολύ περισσότερα, όπως είναι φυσικό, ήταν τα ερωτήματα στα πρώτα βήματα της ζωής της Εκκλησίας. Εάν τα θέματα που απασχολούσαν τους χριστιανούς της Κορίνθου δεν υφίστανται σήμερα, διότι αφενός μεν οι ιστορικές και πολιτιστικές συνθήκες είναι διαφορετικές,

αφετέρου δε η χριστιανική πίστη έχει διατυπωθεί με τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων και διευκρινισθεί με τα έργα των Πατέρων της Εκκλησίας, ωστόσο οι απαντήσεις του Παύλου έχουν διαχρονική σημασία, γιατί είναι εμπνευσμένες από το Πνεύμα του Θεού και ως εκ τούτου αποτελούν μέρος της Αγίας Γραφής που διαβάζουμε είτε στις λατρευτικές συνάξεις της Εκκλησίας είτε κατ' ιδίαν. Η περικοπή που διαβάζεται στη σημερινή Θεία Λειτουργία είναι ο επίλογος της επιστολής, στον οποίο ο Παύλος απευθύνει προτροπές προς τους χριστιανούς της Κορίνθου, χρήσιμες επίσης και για τους σημερινούς χριστιανούς. Ας δούμε αναλυτικότερα αυτές τις προτροπές.

1. «Αδελφοί, Αγρυπνεείτε!». Η επαγρύπνηση και εγρήγορση, που κυριαρχούν στη διδασκαλία του ίδιου του Ιησού, από την οποία αντλεί τόσο ο Παύλος όσο και οι άλλοι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης, αποτελούν βασικό γνώρισμα του χριστιανού που δεν επαναπαύεται σε ο,τι έχει επιτύχει μέχρι σήμερα, αλλ' αγρυπνεί συνεχώς, ώστε να μην αιφνιδιασθεί από τις αντίξοες περιστάσεις της ζωής και κυρίως από τον βιολογικό τερματισμό της. Η εγρήγορση αποτελεί κεντρικό θέμα σε παραβολές του Ιησού, όπως π.χ. αυτής των δέκα παρθένων, πέντε εκ των οποίων χαρακτηρίζονται ως «φρόνιμοι», διότι γρηγορούσαν και φρόντιζαν, εν αναμονή του νυμφίου, να έχουν λάδι στα φανάρια τους, ενώ οι άλλες πέντε χαρακτηρίζονται ως «μωραί», διότι δεν φρόντισαν να έχουν τις απαραίτητες προμήθειες και αιφνιδιάστηκαν από την ξαφνική έλευση του νυμφίου «εν τω μέσσω της νυκτός» (Ματθ. 25,1-10. Οι εικόνες είναι παρμένες από την τελετή του γάμου της εποχής). Η προτροπή για εγρήγορση κυριαρχεί και σε πολλές άλλες διδασκαλίες του Ιησού, καθώς και σε ύμνους της Εκκλησίας, ιδίως της Μ. Τεσσαρακοστής.

2. «Μένετε στέρεοι στην πίστη! Γενναίοι και δυνατοί!». Η σταθερότητα στην πίστη είναι απαραίτητη, ώστε να μην κλυδωνίζεται ο χριστιανός από τον άνεμο κάποιας αιρετικής διδασκαλίας ή από αναπάντεχα γεγονότα της ζωής του. Η νηπιακή κατάσταση και η σχετική νοοτροπία δικαιολογούνται στα πρώτα βήματα της βιολογικής αλλά και της χριστιανικής ζωής. Φυσιολογικά όμως ακολουθεί η ωρίμανση και ενδυνάμωσή της. Η ανοδική πορεία είναι το ζητούμενο στη ζωή του χριστιανού, ενώ η στασιμότητα σημαίνει απουσία ζωής και παράδοση στις δυνάμεις της φθοράς και του θανάτου.

3. «Όλες τις πράξεις σας να τις εμπνέει η αγάπη»- («Πάντα υμών εν αγάπη γινέσθω», στο κείμενο). Η αγάπη, τον ύμνο της οποίας συνέθεσε ο Απ. Παύλος στο 13ο κεφ. της επιστολής, κυριαρχεί και στις τελικές προτροπές της ίδιας επιστολής. Σε ολόκληρη την περικοπή που σχολιάζουμε έμμεσα εξυπακούεται:

α) στη δράση των Στεφανά, Φορτουνάτου και Αχαικού, που διακονούν τους χριστιανούς της Κορίνθου (χωρίς να προσδιορίζεται το περιεχόμενο της διακονίας, διότι προφανώς είναι γνωστό στους αναγνώστες της επιστολής) και που αναπληρώνοντας όλους τους χριστιανούς της Κορίνθου πρόσφεραν κάποια (μη κατονομαζόμενη επίσης) υπηρεσία στον Παύλο ξεκουράζοντας έτσι την ψυχή του ταλαιπωρημένου Αποστόλου αλλά και αυτήν των Κορινθίων.

β) στην προτροπή για αναγνώριση των υπηρεσιών τους από τους χριστιανούς της Κορίνθου.

γ) στους ασπασμούς των εκκλησιών της Μ. Ασίας και ιδιαίτερα του ζεύγους Ακύλα και Πρίσκιλλας γνωστού στους Κορινθίους και της εκκλησίας που συγκεντρώνεται στην οικία τους.

δ) στην ανταλλαγή ασπασμού των μελών της κοινότητας «με αδελφικό φίλημα», χωρίς να αποκλείει από τον ασπασμό αυτό τα πρόσωπα που στο σώμα της επιστολής (ανωνύμως) επέκρινε για τη συμπεριφορά τους. και τέλος

ε) στην έκφραση της αγάπης του («στο όνομα του Ιησού Χριστού») προς όλους, χωρίς πάλι να εξαιρεί η και να υπαινίσσεται τους παρεκτραπέντες της κοινότητας.

Στέλνει επίσης ασπασμούς γραμμένους με το ίδιο του το χέρι. Γνωρίζουμε ότι ο Παύλος υπαγόρευε συνήθως τις επιστολές του σε κάποιον συνεργάτη του, ίσως γιατί ο ίδιος καταπονημένος από τις πολλές ταλαιπωρίες, για τις οποίες κάνει λόγο σε άλλο σημείο της ίδιας επιστολής καθώς και της δεύτερης επιστολής του προς τους Κορινθίους (βλ. Α΄ Κορ. 4, 9-13. Βλ. και Β΄ Κορ. 11, 23-33), αδυνατούσε να γράψει ιδιοχείρως επί του παπύρου. Στο τέλος πρόσθετε συνήθως ιδιόχειρο χαιρετισμό.

Πέραν της αγάπης του ιδίου προς όλους τους παραλήπτες της επιστολής υπενθυμίζει ότι η αγάπη πρέπει να απευθύνεται στον ίδιο τον Κύριο, φτάνει μάλιστα στο σημείο να σημειώσει ότι «Όποιος δεν αγαπάει τον Κύριο Ιησού Χριστό ας είναι χωρισμένος από το σώμα της εκκλησίας».

Λίγο πριν τελειώσει η ενότητα του αναγνώσματος και όλη η επιστολή θυμίζει ο Παύλος τη βασική πίστη της Εκκλησίας ότι ο Κύριος έρχεται, που διασώζεται στην αρχική της αραμαϊκή μορφή: «Μαράνα θα», που είναι ομολογία πίστεως: Ο Κύριος έρχεται, αλλά μπορεί να κατανοηθεί και ως προσευχή, όπως στον τελικό στίχο της Αποκαλύψεως « Έρχου Κύριε Ιησού» (Αποκ. 22,20).